

WNIOSKI I ZALECENIA SKBB

Komisja śledcza, jako instrument kontroli Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, swoją podstawę do działania ma w art. 111 *Konstytucji RP* i ustawie *o sejmowej komisji śledczej*. Uprawnienia komisji śledczej są szersze niż innych organów, w szczególności prokuratury. Tak wysoka podstawa prawno-ustrojowa komisji śledczej podyktowana była wolą zapewnienia jej pełnej niezależności i autonomiczności dokonania ustaleń, a następnie ich zważenia w odniesieniu do wartości konstytucyjnych i prawa. Tylko w oparciu o takie rozumienie pracy komisji śledczej komisja śledcza może w konsekwencji wyciągnąć wnioski, które w żaden sposób nie mogą być rozumiane w kategoriach interesu partyjnego. Komisję śledczą tworzą politycy lecz mając na uwadze szczególną jej rolę powinni przedstawić wnioski, które oprócz wskazania odpowiedzialności prawnej konkretnych osób zajmujących funkcje państwowe, wskażą drogi uniknięcia niezgodnego z prawem działania organów władzy rządowej w przyszłości i tym samym poprawienia jakości państwa i mechanizmów jego działania. Te drogi muszą prowadzić do bardziej racjonalnego funkcjonowania państwa, rozumianego tylko i aż, jako gwaranta ochrony praw i wolności obywatelskich, tym samym uniemożliwić powrót sytuacji łamania praw człowieka i naganiania prawa dla osiągnięcia celów politycznych .

SKBB właśnie w taki sposób rozumiała swoją rolę wyjaśniając sprawy zlecone w uchwale Sejmu ją powołującą dla dobra demokratycznego państwa prawnego.

Wnioski personalne dotyczące odpowiedzialności Konstytucyjnej

SKBB uznaje:

- a) iż Jarosław Kaczyński powinien ponieść odpowiedzialność konstytucyjną przed Trybunałem Stanu za to, że:

1). w okresie od 10 lipca 2006 r. do 16 listopada 2007 r. jako Prezes Rady Ministrów RP realizując koncepcję wykluczenia dużych grup obywateli stworzył system eliminowania przy zastosowaniu przepisów prawa karnego w stosunku do poszczególnych osób zaliczonych do tych grup, w szczególności w stosunku do Barbary Blidy tj. popełnił delikt konstytucyjny w postaci naruszenia: art. art 1, 2, 10, 30, 31 i 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 kwietnia 1997r.

2). w dniu 11 września 2006 r. jako Prezes Rady Ministrów wydał zarządzenie nr 138 oraz w dniu 11 kwietnia 2007 r. jako Prezes Rady Ministrów wydał zarządzenie nr 40 czym doprowadził do ustanowienia wyższej pozycji prawnej Ministra Sprawiedliwości Zbigniewa Ziobro w stosunku do innych ministrów konstytucyjnych tj. popełnił delikt konstytucyjny w postaci naruszenia art. 1, 2, 31 ust. 3, 87 ust. 1, 88, 93 ust. 2 i art. 147 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i popełnił delikt ustawowy w postaci naruszenia art. 34 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. *o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów* oraz *o zakresie działania ministrów* (Dz. U. z 2003 r., Nr 24, poz. 199 z późn. zm.) i art. 1, 24, 29 ust. 1 pkt 1 i ust. 4, art. 33 ust. 1 pkt 7, ust. 2 i 3 oraz art. 36 ustawy z dnia 4 września 1997 r. *o działach administracji rządowej* (Dz. U. Nr 65, poz. 437 z późn. zm.).

3). co najmniej w dniu 26 lutego 2007 r. i w dniu 27 marca 2007 r. jako Prezes Rady Ministrów zorganizował nieformalne narady, w których brał udział Minister Sprawiedliwości-Prokurator Generalny, Zbigniew Ziobro i inne osoby, w tym kierujące organami władzy rządowej, podczas których podejmowane były decyzje zastrzeżone dla konkretnych prokuratorów i szefów jednostek organizacyjnych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz przekazywane były niejawnie informacje w warunkach naruszających wymogi stosownych przepisów prawa i przekazywane osobom nieuprawnionym, w szczególności dotyczące sprawy prowadzonej przez Prokuraturę Okręgową w Katowicach o sygn. akt V. Ds. 25/06 tj. popełnił delikt ustawowy polegający na naruszeniu art. 34 ust. 1 i 2 ustawy *o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów* oraz *o zakresie działania ministrów* (Dz. U. z 2003 r., Nr 24, poz. 199 z późn.

zm.), art. 8a ust. 1, 8b, 14, 17 ust. 1, 17a, 25, 26 ustawy o prokuraturze z dnia 20 czerwca 1985 r., (tj. Dz. U z 2008 r. Nr 7, poz. 39 z póź. zm.);

b). Zbigniew Ziobro powinien ponieść odpowiedzialność konstytucyjną przed Trybunałem Stanu za to że:

1). w okresie od 31 października 2005 r. do 7 września 2007 r. i od 11 września 2007r. do 16 listopada 2007 r. jako Minister Sprawiedliwości i Prokurator Generalny realizując koncepcję wykluczenia dużych grup obywateli stworzył system eliminowania przy zastosowaniu przepisów prawa karnego w stosunku do poszczególnych osób zaliczonych do tych grup, w szczególności w stosunku do Barbary Blidy, i go nadzorował tj. popełnił delikt konstytucyjny w postaci naruszenia: art. art 1, 2, 7, 30, 31, 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 kwietnia 1997 r.;

2). w dniu 25 kwietnia 2007 jako Minister Sprawiedliwości i Prokurator Generalny przedstawiając na 40 posiedzeniu Sejmu RP V Kadencji w ramach 36 punktu porządku dziennego „*Informację Rządu na temat okoliczności śmierci byłej parlamentarzystki – Barbary Blidy*” wprowadził Sejm RP w błąd co do okoliczności śledztwa w ramach którego Barbara Blida miała być zatrzymana, w szczególności:

- podstaw zarzutu w stosunku do Barbary Blidy,
- przebiegu zatrzymań i ich ilości,

a ponadto wprowadził Sejm RP w błąd co do czasu swojej wiedzy dotyczącej tej sprawy, tj. popełnił delikt konstytucyjny w postaci naruszenia art. 95 ust. 2 i art. 157 ust. 2 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r.

Odpowiedzialność karna.

a) Zbigniew Ziobro powinien ponieść odpowiedzialność karną za to, że:

1). w związku z zajmowanym stanowiskiem Ministra Sprawiedliwości -Prokuratora Generalnego popełnił przestępstwo określone w art. 231 § 1 kodeksu karnego. Zbigniew Ziobro w kwietniu 2007 roku - jako Przewodniczący Międzyresortowego Zespołu do Spraw Zwalczania Przeszeczności Kryminalnej działając w oparciu o zarządzenie nr 40 z dnia 19 kwietnia 2007 roku wydane przez Prezesa Rady Ministrów RP Jarosława Kaczyńskiego - wydał polecenie dla Konrada Kornatowskiego pełniącego wówczas funkcję Komendanta Głównego Policji, wykonania kwerendy informacji w zakresie spraw dotyczących nieprawidłowości związanych z obrotem węglem i ich powiązań z Barbarą Blidą, po jej śmierci.

b). Bogdan Świączkowski powinien ponieść odpowiedzialność karną za to, że:

1). jako Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w dniu 26 lutego 2007r. podczas nieformalnej narady zorganizowanej przez Prezesa Rady Ministrów Jarosława Kaczyńskiego, w której brał udział Minister Sprawiedliwości-Prokurator Generalny Zbigniew Ziobro i inne osoby, w tym kierujące organami władzy rządowej, podczas których podejmowane były decyzje zastrzeżone dla konkretnych prokuratorów i szefów jednostek organizacyjnych Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i przekazywane były przez niego niejawnie informacje w warunkach naruszających wymogi stosownych przepisów prawa i przekazywane osobom nieuprawnionym, w szczególności dotyczące działań operacyjno-rozpoznawczych ABW w związku ze sprawą prowadzoną przez Prokuraturę Okręgową w Katowicach o sygn. akt V. Ds. 25/06 tj. popełnił przestępstwo opisane w art. 265 § 1 kodeksu karnego.

d). Grzegorz Ocieczek powinien ponieść odpowiedzialność karną za to, że:

będąc na miejscu zdarzenia tragicznej śmierci Barbary Blidy w dniu 25 kwietnia 2007r. w Siemianowicach Śląskich z racji pełnionej funkcji - Zastępcy Szefa ABW jako

przełożony funkcjonariuszy ABW, sprawując nadzór nad prowadzonymi czynnościami dopuścił do popełnienia wielu błędów przez funkcjonariuszy ABW w tym: zacierania śladów kryminalistycznych mogących mieć decydujące znaczenie procesowe, nie dopuszczenie natychmiast po zdarzeniu zgodnie z kompetencją ustawową organów policji do przeprowadzenia stosownych oględzin i czynności procesowych, czym dział na szkodę interesu publicznego - polegającego na zapewnieniu prawidłowego toku prowadzonego postępowania tj. **niedopełnienie obowiązków służbowych.**

e). Naczelnik Wydziału Postępowań Karnych Delegatury ABW w Katowicach oraz jego przełożeni powinni ponieść odpowiedzialność za to, że:

1). realizację procesową w domu Barbary Blidy przeprowadzono bez zatwierdzonego planu czynności, które winny być przeprowadzone przed realizacją w dniu 25 kwietnia 2007 roku.

2). po 25 kwietnia 2007r. nie podjęto wystarczających działań służbowych wyjaśniających wobec funkcjonariuszy ABW przygotowujących zatrzymanie i realizujących czynności procesowe wobec Barbary Blidy w tym nie przeprowadzono badań poligraficznych tj. **niedopełnienie obowiązków służbowych.**

Wnioski związane ze sprawą V Ds. 25/06

a)

1. Zachowanie prokuratora Jarosława Wilczyńskiego polegające na tym, iż na urzędowym piśmie oznaczonym w części wstępnej jako pismo sporządzone przez prokuratora Jacka Krawczyka, a podpisane przez niego w sposób nieczytelny należy uznać za co najmniej niewłaściwe. Taka powszechna praktyka, iż tak naprawdę nie wiadomo po treści pisma urzędowego prokuratury, kto je sporządził (wydał) jest naganna i powinna zostać zakończona.

2. Wyznaczenie terminu realizacji (zatrzymań) nie było podyktowane potrzebami śledztwa lecz miało przesłanki polityczne. Podobnie zmiana terminu na kolejny dzień i połączenie realizacji w dwóch sprawach miało cel propagandowy. Tak istotna decyzje w śledztwie jak zatrzymania i przedstawienia zarzutów było całkowicie poza potrzebami procesowymi.
3. Rola prokuratura – referenta i asesorów – referentów była przedmiotowa.
4. Pisma do właściwych urzędów skarbowych w sprawie udzielenia informacji o PIT-ach osób związanych ze sprawą wysłano dopiero na przełomie marca i kwietnia 2007, a odpowiedź uzyskano na kilka dni przed realizacją. Siłą rzeczy nie było czasu na ich analizę.
5. Odebranie sprawy referentowi sprawy V Ds. 25/06 prokuratorowi Emilowi Melce odbyło się bez przyczyny merytorycznej. Następnie wyznaczenie jednego referenta prokuratora i trzech asesorów miało umożliwić wpływ zwierzchników na decyzje procesowe przez nich podejmowane.
6. Funkcjonariusze katowickiej Delegatury ABW mieli nieformalny wpływ na to postępowanie. Byli to ci, którzy od lat zajmowali się sprawami, w których przewijały się nazwiska polityków lewicy. Warto dodać, iż takie sprawy kończyły się ich kompromitacją (np. sprawa Porowskiego – w 2011 r. uniewinniony). Dalsze uzasadnienie tej tezy jest niemożliwe ze względu na przepisy wspomnianej ustawy o ochronie informacji niejawnych.
7. „Narady poniedziałkowe” były jaskrawym przejawem nacisków w wysublimowanej formie. Były nieformalne i nieprotokółowane. Odbywały się w gmachu prokuratury, co asesorom dawało przeświadczenie o ich oficjalnym charakterze, chociaż takiego nie miały. Sam ich przebieg, swoista dyskusja Prokuratora Apelacyjnego Tomasza Janeczka z asesorami – referentami oparta na relacji mistrz-uczeń dawał duże możliwości wpływu na decyzje referentów. Była to perswazja dająca poczucie asesorom, że to sami podejmują decyzje w ramach śledztwa. Tym bardziej, że nie chcieli wchodzić w polemiki z przełożonymi. Od ich opinii zależało, czy asesorzy zostaną prokuratorami i ich dalszy awans. SKBB

uznała, iż za taką formę nacisku na referentów odpowiada Prokurator Apelacyjny w Katowicach Tomasz Janeczek. Pełnił najwyższą funkcję spośród prokuratorów uczestniczących w „naradach poniedziałkowych”. Był ich animatorem i kreatorem.

8. Grzegorz Ociecek po objęciu funkcji Prokuratora Generalnego przez Zbigniewa Ziobro, mógł wykorzystywać informacje o relacjach towarzysko-biznesowych Barbary Kmiecik, które powziął w czasie swoich częstych wizyt w Ośrodku Jeździeckim „Parnas” w Chruszczobrodzie należącym do Barbary Kmiecik. Mógł to robić dla wzmocnienia swojej pozycji, dla kolejnych awansów. SKBB uznaje takie postępowania za bardzo naganne etycznie. Jednakże było to skuteczne i dawało niezwykle negatywny przykład dla innych prokuratorów i funkcjonariuszy ABW.
9. Co do zasady po strzale, w wyniku którego zginęła Barbara Blida, w domu Blidów ze strony funkcjonariuszy państwa panował chaos. Co najmniej jeden (nie wchodzący w skład grupy realizacyjnej) musiał prowadzić działania zmierzające do nie zabezpieczenia rzeczy w niezmienionym stanie stanowiących dowód w sprawie. Te działania były racjonalne, dokładne i skuteczne.
10. Działania na miejscu zdarzenia Grzegorza Ocieczka były nieudolne. Pełniąc jedną z najwyższych funkcji w ABW swoje działania zarówno na miejscu zdarzenia jak też w całym toku sprawy V Ds. 25/06, prowadził tendencyjnie. Samo zaś zadecydowanie przez niego o tym „że należy zabezpieczyć miejsce zdarzenia” miało na celu podporządkowanie sobie wszystkich obecnych na miejscu zdarzenia łącznie z przybyłymi później prokuratorami i policjantami.
11. Należy wyeliminować w przyszłości takie sytuacje, iż na czele policji i służb specjalnych stoją prokuratorzy i to wskazywani przez jedną osobę – dysponenta politycznego.

b) SKBB po analizie zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego zwraca uwagę na wątpliwości co do przebiegu czynności na miejscu zdarzenia:

- 1). w protokołach dokumentujących przebieg zabezpieczenia odzieży należącej do funkcjonariuszy ABW obecnych na miejscu zdarzenia – członków tzw. „grupy realizacyjnej”, występują poważne braki tj.: kurtka należąca do funkcjonariuszki nr 7 jest opisana w sposób umożliwiający jedynie jej grupową identyfikację - „czarna kurtka Levi Strauss”; uniemożliwia to jednoznaczne ustalenie, że kurtka opisana w dokumentach postępowania jest tą samą kurtką, którą funkcjonariuszka miała na sobie w momencie zatrzymania Barbary Blidy.
- 2). w protokołach dokumentujących przebieg zabezpieczenia śladów cząsteczek GSR (tzw. pozostałości powystrzałowych) z dłoni funkcjonariuszy ABW – członków tzw. „grupy realizacyjnej” widnieje informacja, że funkcjonariusze ABW przed dokonaniem zabezpieczenia umyli ręce; zdaniem Sejmowej Komisji Śledczej okoliczność zafałszowała informacje o faktycznym rozkładzie cząsteczek pozostałości powystrzałowych na dłoniach członków tzw. „grupy realizacyjnej” a tym samym utrudniła określenie który z agentów miał kontakt z chmurą gazów powystrzałowych i jaki był zakres tego kontaktu.
- 3). w toku zabezpieczenia śladów na miejscu zdarzenia ustalono, że na szlafroku należącym do Barbary Blidy znajduje się włos - stwierdzono, że nie jest możliwe przeprowadzenie badania DNA tego włosa; w materiale postępowania nie ma jednak żadnych informacji czy rozważano konwencjonalną ekspertyzę włosa; w jej wyniku istniałaby możliwość uzyskania szeregu informacji umożliwiających powiązanie włosa z którąś z osób obecnych na miejscu zdarzenia.
- 4). Sejmowa Komisja Śledcza zwraca uwagę na fakt, że duża liczba osób dopuszczonych na miejsce zdarzenia przed rozpoczęciem oględzin kryminalistycznych była okolicznością uniemożliwiającą ustalenie dowodowe osoby zacierającej ślady.
- 5). Sejmowa Komisja Śledcza zwraca uwagę na fakt zaistnienia trudnego do wyjaśnienia opóźnienia w podjęciu czynności kryminalistycznych na miejscu zdarzenia; Komisja

zwraca uwagę, że zaprzestania czynności zorientowanych na ratowanie życia Barbary Blidy (godz. 7.25) a rozpoczęciem kryminalistycznych oględzin miejsca zdarzenia (godz. 10.50) upłynęły 3 godziny i 25 minut;

6). SKBB rozważała ewentualność wystąpienia szamotaniny pomiędzy dokonującą zatrzymania funkcjonariuszką ABW, a Barbarą Blidą; materiał postępowania zgromadzony w toku prac Komisji i zawarty w dokumentach nie pozwala jednak na jednoznaczne potwierdzenie lub zaprzeczenie takiej tezie.

c)

1). To, iż dokładną relację odnośnie zatrzymań i okoliczności badanej sprawy przekazano do Prokuratury Krajowej przed „realizacją”, prawdopodobnie dnia 24 kwietnia 2007 r. zdaniem SKBB jest jedną z poszlak, która wskazuje na plany organizowania przez Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego, Zbigniewa Ziobro po zatrzymaniach na Śląsku konferencji prasowej, na której ogłosiłby wielki sukces rozbicia „mafii węglowej” i znalezienia „lewicowego układu” sięgającego nawet byłych ministrów.

2). Zbigniew Ziobro w umiejętny sposób dyskutował publicznie „sukcesy” w zwalczaniu „układu” podległych mu prokuratorów. Robił to prawie zawsze osobiście, był głównym bohaterem konferencji prasowych. W sposób uprawniony można przyjąć założenie, że i w tym przypadku taka konferencja miałaby miejsce. Tym bardziej, iż wśród prokuratorów katowickich powszechna była informacja o planowanej wizycie w dniu 25 kwietnia 2007 r. na Śląsku.

Wnioski dotyczące konieczności zmian legislacyjnych

SKBB uznaje za konieczne następujące zmiany w kodeksie postępowania karnego.

a) jednoznaczne określenie osoby podejmującej decyzję procesową;

W odniesieniu do art. 94 § 1 kodeksu postępowania karnego dotyczącego wydawania decyzji procesowych, który mówi jedynie o oznaczeniu osoby wydającej postanowienie należy zwrócić uwagę na istotny aspekt sprawy, jakim jest potrzeba jednoznacznego określenia osoby podejmującej daną decyzję. Rodzi się bowiem podstawowa wątpliwość, czy na tle standardów postępowania administracyjnego, które wymagają w art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego oznaczenia osoby podejmującej decyzję przez podpisanie decyzji z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego (zob. szerzej B. Adamiak, J. Borkowski, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, 8. wydanie, Warszawa 2006, s. 510-512). Przepis art. 94 § 1 kodeksu postępowania karnego należałoby uzupełnić o analogiczne rozwiązanie, którego zasadniczym celem jest jasne wskazanie, kto bierze odpowiedzialność za dane rozstrzygnięcie, które w wypadku postępowania karnego dotyka często istotnych dóbr człowieka: jego wolności, dobrego imienia, mienia.

W wypadku zastępowania osoby, której dane zostały wskazane w treści pisma i złożenia podpisu w jej zastępstwie odbiorca pisma powinien mieć możliwość jednoznacznego ustalenia, kto taką decyzję podjął. Realizacji tej zasady powinno służyć podpisanie pisma co najmniej pełnym nazwiskiem, a najlepiej opatrzenie imienną pieczęcią (nadrukiem danych) osoby podpisującej, a nie jedynie parafą, składającą się najczęściej z inicjałów imienia i nazwiska.

SKBB uznaje za konieczne następujące zmiany w ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (Dz. U z 2002 r. Nr 29, poz.154 z późn. zm.),

a) uniemożliwienie mianowania na wyższy stopień przed upływem ustalonych okresów służby ze stopniem bezpośrednio niższym.

Art. 73 ust. 1 ust. 1 ustawy o ABW i AW stanowi:

„W przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie funkcjonariusza posiadającego pozytywną opinię służbową oraz szczególne kwalifikacje zawodowe lub umiejętność do pełnienia służby na odpowiednim stanowisku służbowym można mianować na kolejny wyższy stopień mimo niespełnienia innych warunków wymaganych do mianowania na ten stopień albo przed upływem ustalonych okresów. Okresy te nie mogą być jednak skrócone więcej niż o połowę.”

Natomiast art. 101 pkt 4 tej samej ustawy stanowi, iż funkcjonariuszowi, który przejawia inicjatywę i osiąga znaczące wyniki w służbie, może być udzielane wyróżnienie w postaci przedterminowego mianowania na wyższy stopień. Przepis ten w okresie pełnienia funkcji szefa ABW w latach 2005-2007 przez Witolda Marczuka i Bogdana Świączkowskiego był wykorzystywany do awansowania na kolejny stopień po bardzo krótkim okresie służby w stopniu niższym, nawet bez odsłużenia połowy wymaganego okresu. Aby to uniemożliwić należy do art.101 pkt 4 ustawy o ABW i AW dodać brzmienie: ”art. 73 ust.1, zd. 2 stosuje się.

Na podstawie art. 19a ust. 3 przedkładam SKBB projekt sprawozdania zawierający stanowiska w sprawach określonych w uchwale Sejmu RP z dnia 19 grudnia 2007 r. w sprawie powołania Komisji Śledczej do zbadania okoliczności tragicznej śmierci byłej posłanki Barbary Blidy.

Przewodniczący Komisji Śledczej do zbadania okoliczności tragicznej śmierci byłej posłanki Barbary Blidy.

/ - / Ryszard Kalisz